

Dasar Keterangkuman Gender

Kerajaan Negeri Pulau Pinang
Januari 2019

Kandungan

<i>ms 1 - 2</i>	Perutusan
<i>ms 3</i>	Pengenalan
<i>ms 4</i>	Rasional
<i>ms 5</i>	Pernyataan DKG
<i>ms 6 - 8</i>	Prinsip KG
<i>ms 9</i>	Teras Strategi DKG
<i>ms 10 - 12</i>	Strategi Pelaksanaan
<i>ms 13</i>	Penutup

PERUTUSAN KETUA MENTERI PULAU PINANG

YAB Chow Kon Yeow
Ketua Menteri Pulau Pinang

MMK Keterangkuman Gender diwujudkan selaras dengan visi Penang2030 yang diumumkan oleh Kerajaan Negeri, bermatlamat untuk mencapai kesaksamaan gender tanpa mengira etnik, agama dan status sosio-ekonomi. Ia bagi memastikan sebarang dasar, prosedur serta penguatkuasaan undang-undang pada masa hadapan akan dibuat secara menyeluruh dan menitikberatkan perspektif gender.

Kerajaan Negeri menggalakkan dan mengalu-alukan penglibatan semua pihak termasuk pihak swasta, Badan Bukan Kerajaan (NGO), orang perseorangan dan seluruh rakyat negeri ini untuk mengambil bahagian dan mengembleng tenaga dalam memastikan dasar ini dapat dilaksanakan dalam skop yang lebih meluas.

Akhir kata, semoga dasar ini akan meletakkan Pulau Pinang sebagai model dan inspirasi dalam usaha kita untuk terus mempertingkatkan prinsip demokrasi yang menjadi teras utama kepada pentadbiran negeri ini, sekaligus memastikan tiada kelompok yang ketinggalan dalam arus pembangunan masa kini.

Sekian, terima kasih.

PERUTUSAN EXCO KETERANGKUMAN GENDER

YB Chong Eng

EXCO Pembangunan Wanita & Keluarga
Keterangkuman Gender, dan
Agama Selain Islam

Selaras dengan visi Penang2030, Dasar KG memberi keutamaan untuk mengurangkan diskriminasi, ketidaksamaan, dan mengalakkan penyertaan daripada pihak yang berkepentingan. Ini termasuk golongan wanita dan kaum ibu, kaum lelaki dan bapa, golongan kurang upaya, warga emas dan remaja. Oleh itu, melalui Dasar KG, GRPB dijalankan dalam projek-projek pembangunan negeri bagi memastikan keperluan semua golongan dibela.

Selain itu, Dasar KG juga membela keseimbangan gender disemua Jabatan dan Agensi Kerajaan Negeri, dengan memberikan peluang yang sama dalam pelantikan di semua peringkat pembuat keputusan dan pelaksanaan mengikut nisbah 40% lelaki, 40% wanita, dan baki 20% terbuka kepada kedua-dua lelaki dan wanita yang berkelayakan. Ini akan mengelakkan komposisi satu gender untuk melebihi 60% dan dominasi satu gender sebagai pembuat keputusan.

Dengan adanya Dasar KG, saya percaya keseimbangan gender dan kesaksamaan gender di Negeri Pulau Pinang akan dicapai pada masa yang terdekat ini.

Pengenalan

Istilah 'Keterangkuman' membawa maksud penerimaan dan penghormatan terhadap kepelbagaian keperluan individu dalam sesebuah komuniti dan ianya terjamin, saksama dan seimbang. Oleh itu, 'Keterangkuman Gender' (KG) merupakan suatu persekitaran yang menerima, menghormati serta memahami perbezaan terhadap keperluan dan juga hak kesamarataan bagi wanita dan lelaki. KG adalah pendorong untuk mencapai kesaksamaan gender dan keadilan sosial agar hak-hak asasi dapat dinikmati oleh rakyat dari pelbagai gender, etnik dan juga latar belakang.

Portfolio KG diwujudkan pada Mei 2018 oleh Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri Pulau Pinang dalam usaha mengintegrasikan nilai KG ke dalam dasar, program dan amalan Kerajaan Negeri Pulau Pinang. Dasar Keterangkuman Gender (DKG) telah dirangka bagi memastikan wujudnya keseimbangan gender dan mempromosikan kesaksamaan gender di semua jabatan dan agensi Kerajaan Negeri Pulau Pinang. Dasar ini akan dilaksanakan selaras dengan visi Penang 2030.

Kerajaan Negeri Pulau Pinang telah mengambil langkah awal pelaksanaan KG melalui *Gender Responsive & Participatory Budgeting* (GRPB) yang telah dilaksanakan sejak tahun 2012. GRPB merupakan suatu pendekatan atau metodologi yang mesra gender dan memastikan sumber-sumber yang diperuntukkan oleh kerajaan negeri dapat menjamin keseimbangan sosial dan ekonomi untuk rakyat. Pendekatan ini boleh menjadi salah satu asas dalam mencapai visi Penang 2030 untuk menggalakkan penyertaan awam bagi projek serta program yang dijalankan oleh kerajaan negeri.

GRPB berjaya menghubungkan masyarakat dengan kerajaan negeri. Di samping itu, ianya memperkasakan rakyat untuk menjadi rakan kongsi yang celik dalam menyuarakan hak dan keperluan mereka. Pada masa yang sama, mereka menggalas tanggungjawab bagi menjaga persekitaran tempat tinggal mereka serta kemudahan awam yang telah disediakan. Justeru itu, KG, sebagai struktur sokongan GRPB, akan dapat mempercepatkan proses dalam merealisasikan visi Penang 2030.

Rasional

Penggubalan DKG akan membolehkan langkah-langkah yang lebih komprehensif dan sistematik dapat ditumpukan kepada:

1

Mencapai kesaksamaan gender dengan mengenalpasti keperluan, keutamaan dan kepentingan wanita, lelaki, kanak-kanak lelaki dan kanak-kanak perempuan.

2

Merangsang pembangunan ekonomi dan kesejahteraan rakyat melalui kesaksamaan gender

3

Menuju ke arah merealisasikan Hak Asasi Manusia dengan pelaksanaan DKG yang mempunyai hubungan langsung antara penguatkuasaan hak asasi manusia dan hubungan gender.

4

Mencapai tadbir urus yang baik dengan penglibatan yang sama rata oleh wanita, lelaki, kanak-kanak perempuan dan kanak-kanak lelaki secara aktif.

5

Meningkatkan keberkesanan perbelanjaan awam dan dasar-dasar dengan memperolehi maklumat yang lebih tepat berkenaan pengagihan sumber antara lelaki dan perempuan dan impak ke atas perbelanjaan awam dan dasar-dasar

Pernyataan DKG

Pernyataan Dasar

Satu dasar untuk memastikan akses secara inklusif kepada perancangan program, pelaksanaan dan penyediaan kemudahan-kemudahan untuk mencapai kesaksamaan gender. Kerajaan Negeri komited untuk mengamalkan prinsip keterangkuman gender dan menggunakan GRPB dalam semua aspek tadbir urus, termasuk perancangan program, rekabentuk, pelaksanaan, pemantauan dan proses penilaian oleh jabatan dan agensi kerajaan negeri. DKG akan berperanan sebagai asas dalam memacu Pulau Pinang ke arah mencapai Penang 2030.

Matlamat Dasar

DKG bertujuan untuk:

- a) Menyediakan kerangka yang jelas dan konsisten bagi Kerajaan Negeri Pulau Pinang untuk memastikan semua wanita dan lelaki, kanak-kanak perempuan dan kanak-kanak lelaki mempunyai peluang yang sama untuk melibatkan diri, menyumbang dan mendapat manfaat daripada projek-projek dan program-program Kerajaan Negeri.
- b) Memastikan KG diintegrasikan dalam dasar-dasar, *Standard Operating Procedure (SOP)* dan *Key Performance Index (KPI)* jabatan/agensy kerajaan negeri dalam aspek perancangan, pelaksanaan dan kajian semula projek.
- c) Memperkasakan komuniti untuk meningkatkan penglibatan sivik dalam perancangan dan pelaksanaan program-program dan projek-projek yang memenuhi keperluan mereka tanpa mengira gender.

Prinsip KG

DKG mengiktiraf bahawa wanita, lelaki, kanak-kanak perempuan dan kanak-kanak lelaki adalah sama rata dan setiap individu perlu diberikan peluang optimum untuk merealisasikan potensi mereka. Dasar ini digubal berdasarkan kepada :

Artikel 8, Perlembagaan Persekutuan:

“Kecuali sebagaimana yang dibenarkan dengan nyata oleh Perlembagaan ini tidak boleh ada diskriminasi terhadap warganegara semata-mata atas alasan agama, keturunan, tempat lahir atau jantina dalam mana-mana undang-undang atau dalam pelantikan kepada apa-apa jawatan atau pekerjaan di bawah sesuatu pihak berkuasa awam atau dalam pentadbiran mana-mana undang-undang yang berhubungan dengan pemerolehan, pemegangan atau pelupusan harta atau berhubungan dengan penubuhan atau penjalanan apa-apa pertukangan, perniagaan, profesion, kerjaya atau pekerjaan...”

Sustainable Development Goals (SDG)

Persidangan Kemuncak Ke-70 Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu (PBB) pada 25 September 2015 telah bersetuju menerima pakai 17 Matlamat Pembangunan Lestari *Sustainable Development Goals* (SDGs) yang mana dua (2) matlamat yang digariskan menekankan kepada kesamarataan gender (matlamat 5) dan mengurangkan ketidaksamarataan (matlamat 10).

Prinsip KG

Definisi Kesaksamaan Gender berdasarkan United Nations International Children Emergency's Fund (UNICEF)

"membawa maksud wanita dan lelaki, serta kanak-kanak perempuan dan kanak-kanak lelaki, menikmati hak, sumber, peluang dan perlindungan yang sama. Ia tidak mewajibkan lelaki, atau wanita, kanak-kanak perempuan dan kanak-kanak lelaki, menjadi sama, atau mereka dilayan serupa.."

Definisi Kesaksamaan Gender berdasarkan United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation (UNESCO)

"Kesamarataan gender dan pemeraksanaan wanita, serta penyertaan aktif wanita dalam bidang politik, ekonomi, sosial dan budaya harus dipromosikan. Bagi wanita untuk menikmati hak asasi manusia sepenuhnya, perspektif gender perlulah di arus perdanakan ke dalam semua perancangan dasar sesebuah bandar."

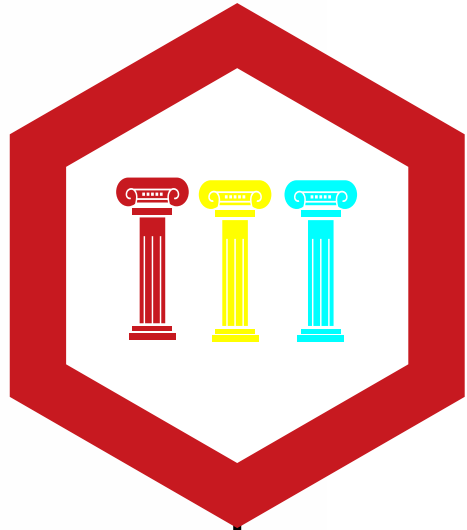
Prinsip KG

Penang2030

DKG juga menepati Penang2030, yang berusaha memperkasakan rakyat Pulau Pinang dengan meningkatkan penyertaan rakyat.

Dasar ini juga mengambil kira hak-hak wanita dan kesaksamaan gender yang terkandung dalam **Konvensyen Penghapusan Segala Bentuk Diskriminasi Terhadap Wanita (*Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women (CEDAW)*)** dan **Deklarasi dan Pelan Tindakan Beijing 1995 (*Beijing Declaration and Platform of Action*)**.

Teras Strategik DKG

Meningkatkan komitmen dan penglibatan semua pihak yang berkaitan untuk mengutamakan perspektif gender dalam pembuatan keputusan, program pembangunan dan pengagihan bajet

Memastikan undang-undang, dasar, prosedur serta penguatkuasaan undang-undang dan peraturan di Pulau Pinang menekankan kepentingan gender

Menyedia dan memastikan program dan perkhidmatan kerajaan negeri dapat diakses oleh semua tanpa mengira gender, umur, etnik dan latar belakang

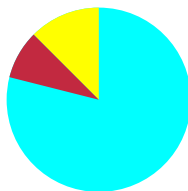
Strategi Pelaksanaan

STRATEGI PERTAMA

Latihan dan Pendidikan Secara Berterusan Bagi Keterangkuman Gender

01

Menyediakan latihan bagi semua jabatan dan agensi kerajaan negeri dari masa ke semasa untuk memastikan semua anggota memiliki ilmu dan kemahiran yang relevan berkenaan dengan konsep KG.

Keselamatan
Kehijauan
Kebersihan

STRATEGI KEDUA

02

Pengumpulan Sex-Disaggregated Data (SDD)

SDD perlu dikumpul secara sistematik dan dianalisa untuk melihat impak terhadap dasar sedia ada. SDD merupakan data yang menunjukkan perbezaan keadaan wanita dan lelaki, serta kanak-kanak perempuan dan kanak-kanak lelaki.

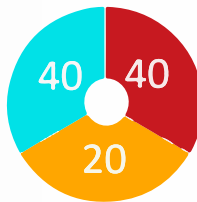
Strategi Pelaksanaan

STRATEGI KETIGA

Memastikan keseimbangan gender di semua Jabatan dan Agensi Kerajaan Negeri

03

Memastikan peluang yang sama diberikan kepada semua lelaki dan wanita dalam peringkat pembuat keputusan dan pelaksanaan di Negeri Pulau Pinang mengikut nisbah 40% lelaki, 40% wanita dan 20% terbuka kepada kedua-dua lelaki dan wanita yang berkelayakan.

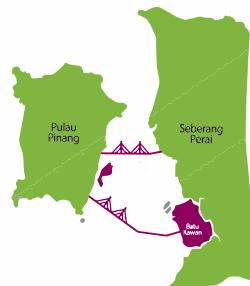

STRATEGI KEEMPAT

04

Pelaksanaan GRPB sepenuhnya di peringkat Kerajaan Negeri

DKG akan memastikan pelaksanaan GRPB secara sepenuhnya dan sistematik di semua jabatan dan agensi kerajaan negeri di Pulau Pinang.

Strategi Pelaksanaan

STRATEGI KELIMA

Konsultasi dan Rakan Kongsi Strategik dengan pelbagai Agensi Kerajaan, Sektor Swasta, Pertubuhan Bukan Kerajaan, Institusi Pengajian Tinggi dan Komuniti

05

Untuk mendapatkan komitmen dari pihak awam dan sektor swasta dalam melaksanakan program-program yang berteraskan KG, maka kerjasama antara semua pihak yang terlibat amat diperlukan.

STRATEGI KEENAM

06

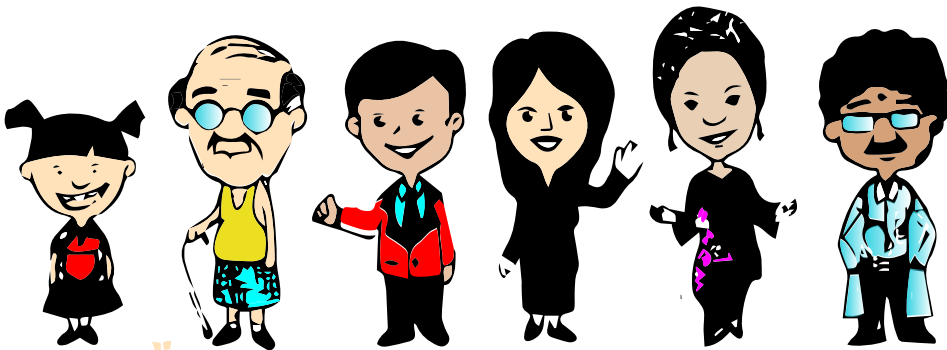
Pemantauan dan Penilaian

Melalui strategi ini, maklum balas dan keberkesanan program hasil daripada pemantauan dan penilaian pelaksanaan dasar ini dapat dikumpul dan digunakan sebagai input penambahbaikan perancangan program dan pembentukan dasar masa hadapan.

Penutup

Dasar Keterangkuman Gender (DKG) menggalakkan semua jabatan/agensi negeri mengamalkan prinsip kesaksamaan gender selaras dengan aspirasi Penang 2030 dan *Sustainable Development Goals* (SDG). DKG merupakan dasar utama yang memberi fokus untuk menggalakkan penglibatan dan penyertaan wanita dan lelaki, kanak-kanak, remaja, belia, dewasa, warga emas, OKU dan semua lapisan masyarakat dalam kehidupan komuniti. Oleh itu, implimentasi DKG harus dilaksanakan oleh semua pihak yang berkepentingan untuk melahirkan masyarakat Pulau Pinang yang inklusif dan tanpa diskriminasi.

Kerajaan Negeri Pulau Pinang

